

INFORMARE

**privind participarea unei delegații a Comisiei pentru afaceri europene a
Parlamentului României, la Conferința privind viitorul Politicii Europene de
Securitate și Apărare, Berlin, 6-7 februarie 2007**

Organizatori: Adunarea Parlamentară a Uniunii Europene Occidentale, Bundestagul, președinția germană a Consiliului Uniunii Europene

Membrii delegației: doamna deputat Roberta Alma Anastase, domnul deputat Mircea Valer Pușcă, consilier Dan Matei, secretar

Conferința a fost organizată în patru sesiuni cu următoarele teme:

1. PESA: evoluții politice
2. PESA: evoluții operaționale
3. PESA: asigurarea capacităților
4. PESA: rolul parlamentarilor

APROBAT
în sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților
din data de 14.02.2007
Nr. 112

Prezentări în programul conferinței:

- "O doctrină pentru PESA în materie de securitate umană", doamna Mary Klador, profesor la Centrul pentru studii de guvernanță globală¹
- "Considerații asupra stadiului de dezvoltare a PESA", doamna Claude-France Arnould, director în probleme de apărare în cadrul Secretariatului general al Consiliului UE
- "Parteneriatul strategic între NATO și UE, după Riga", domnul Zoltan Nagy, șeful Secției afaceri multilaterale și regionale NATO, sediul central NATO
- "PESA: realitate, ambiții și iluzii", domnul Otfried Nassauer, Centrul de informații privind securitatea transatlantică, Berlin
- "Un punct de vedere exterior asupra PESA", Dr. John C. Hulsman, cercetător rezident, Asociația germană pentru afaceri externe
- "Obiective politico-militare ale PESA, general Henri Bentégeat, președintele Comitetului militar UE
- "Evoluții operaționale", general Johann-Georg Dora, șef adjunct al Statului major al Bundeswehr-ului
- "Învățăminte trase din operațiunea Althea", general Giorgio Spagnol, directorul operațiilor SHAPE, UE
- "Învățăminte trase din operații PESA recente", general Christian Damay, comandantul EUFOR, Congo
- "Învățăminte trase din operațiunile SETAF", colonel Gordon Davies, Jr. comandant/șef de stat major adjunct al Misiunii pentru Europa de Sud
- "Îmbunătățirea rezultatelor Europei în materie de apărare", domnul Dick Zandee, șeful Unității de planificare și politică din cadrul Agenției europene de apărare (AEA)

¹ Autoarea nu a participat, oferind un document scris

- "Locul Organizației unite de cooperare în probleme de armament (OCCAR) în dezbaterile privind piața europeană de apărare" general Nazzareno Cardinali, directorul OCCAR
- „Care este tenologică și industrială a apărării europene?", domnul Bernard Retat, vice-președinte onorific al Thale, președinte al Comisiei pentru apărare a Asociației industriilor aerospațiale și de apărare europene
- "Consolidarea industriilor de apărare în Europa", domnul Maurizio Tucci, președintele SELEX Communications Spa, Grupul Finmeccanica
- "Consolidarea industriilor europene de apărare în sectorul spațial", domnul Francois Auque, președintele ASTRIUM
- "Piața europeană de apărare din perspectiva unei întreprinderi mondiale" domnul Rolf Theodor Ocken, consilier militar filialei germane a Rolls-Royce
- "Țările Europei Centrale și de Est: perspective economice și rolul pe piața europeană de apărare", domnul Wolfgang Hummel, directorul Diviziei de investiții strategice, Guvernul Landului Berlin
- "Controlul parlamentar al PESA-cum să întărim responsabilitatea democratică?", dr. Wolfgang Wagner, director de cercetare la Institutul de cercetări pentru pace din Frankfurt
- "Ce rol joacă parlamentele naționale în domeniul PESA?", domnul Hubert Haenel, președintele Delegației pentru UE din Senatul Franței

În deschiderea conferinței, evocând originea PESA, lansată în 1952 dar blocată în 1954 de refuzul Adunării Naționale a Franței de a ratifica Tratatul, dr. Norbert Lammert, președintele Bundestag-ului a accentuat stadiul actual al acestei politici care face ca UE să fie un actor efectiv implicat în acțiuni de menținere a păcii, inclusiv prin operațiuni militare și nu doar civile.

Necesitatea dezvoltării PESA fiind indiscutabilă, trebuie făcute demersuri pentru apropierea obiectivelor PESA de "agenda" electorilor naționali, astfel încât să se elimine contradicția dintre responsabilitățile parlamentarilor naționali față de această politică europeană și responsabilitățile lor față de propriul electorat.

Domnul Jean-Pierre Masseret, președintele APUEO, a enunțat principalele teme ale dezbaterii, respectiv:

- rolul UE în organizarea lumii secolului XXI
- îmbunătățirea controlului parlamentar al PESA
- relația dintre UE și APUEO în politica europeană de apărare

Opțiunile în materie de politică europeană de apărare decurg din rolul care i se conferă UE pe plan mondial. Dacă factorii de decizie de la nivel european doresc ca UE să fie un actor politic respectat, respectabil și urmat în propunerile sale de proiecte, la nivel mondial, atunci și dezvoltarea PESA trebuie să urmeze aceleași coordonate. Tema centrală a conferinței este de fapt integrarea politică a UE, deoarece devine din ce în ce mai clar că în absența inițiativei, PESA riscă, ca împreună cu PESC (politica externă și de

securitate comună) să piardă teren prin aplicarea politicii "pașilor mici", care evită adâncirea cooperării în politicile respective.

Trebuie să se răspundă la întrebări privind situația actuală a PESA: este în pană?, din ce ce motive?, ce măsuri se pot lua?, care sunt exigențele noastre? care sunt propunerile noastre?

Pentru a evidenția riscurile pentru întreaga Uniune, a unui eventual eșec în corecta gestionare a PESA, vorbitorul a amintit că înaltul reprezentant al UE pentru politică externă, Javier Solana, obișnuiește să salute succesele din cadrul PESA dar avertizează că UE poate să "piardă pasul" dacă PESA nu se consolidează.

Enumerând slăbiciunile actuale ale acestei politici, domnul Masseret a arătat că misiunile Petersberg sunt mai degrabă vagi, atenuate, în lipsa unor obiective forte și finanțării necesare. Doar 5% din fondurile UE se alocă PESA.

Raportul UE-SUA în domeniu este dezechilibrat de vreme ce SUA continuă să stabilească obiectivele tehnologice în materie de apărare și să se bucure de resurse mai mari. Nici "vasalizarea" Europei nu poate fi acceptată, după cum nici "confruntarea" nu este dorită, ceea ce face necesar ca pentru viitor cooperarea să se axeze pe respectarea intereselor reciproce.

În calitate de parlamentar francez, domnul Masseret, a afirmat atașamentul Franței față de parteneriatul transatlantic dar a precizat în același timp că nu acceptă ideea ca UE să se ocupe de domeniul civil, iar NATO de cel militar.

Statele membre trebuie ajutate să depășească unele sincope la nivel național, prin dezbateri la nivel european. În același timp, trebuie rezolvată problema controlului democratic al PESA, astfel încât această politică să fie legitimată. APUEO nu are vocația de a deveni a doua Cameră parlamentară a UE ci de a face legătura cu cetățenii UE pe problemele PESA.

Exprimând îndoieli că PESA ar putea evolua prin consensul tuturor celor 27 de state membre UE, vorbitorul a indicat mecanismul "cooperării întărite" ca un cadru util, care și-a dovedit vitruțile și în cazul UEM (Uniunea Economică și Monetară) sau acordului Schengen. Statele participante ar putea să-și coordoneze politicile proprii de apărare în sensul realizării unei politici de apărare comune la nivelul Uniunii. O astfel de "cooperare întărită" presupune elaborarea unei Cărți Albe a Apărării, armonizarea proceselor de planificare, o structură comună de planificare și comandă la dispoziția UE, mai multe sedii multinaționale pentru structurile de comandă, atragerea capacităților de suport și logistică, un buget comun pentru funcții comune, consultări sistematice privind programele pentru echipamente, programe de cercetare și tehnologie elaborate în cadru comun.

Dezbaterile au urmat în general "fronturile" deschise de președintele APUEO, concentrându-se pe următoarele subiecte-cadru:

I. Descrierea misiunilor desfășurate în cadrul PESA, misiuni viitoare, strategii

Domnul Charles Goerens, fost președinte al APUEO, a subliniat că misiunile civile au predominat atât față de cele militare cât și față de cele mixte. Succesul unor misiuni nu a fost suficient asimilat de populație, din cauza unor deficiențe de comunicare (ex: misiunea din Macedonia).

Domnul Reinhard Silberberg, secretar de stat pentru afaceri europene la MAE german, reprezentând președinția germană a Consiliului UE la lucrări, a arătat că PESA este o poveste de succes, că Grupurile de luptă sunt operaționale de la 1 ianuarie 2007, ceea ce face ca pentru prima oară UE să aibă capacitate de reacție rapidă. Președinția germană dorește dezvoltarea în continuare a PESC / PESA, inclusiv prin noi misiuni și consolidarea parteneriatului strategic cu NATO. Cheia de boltă a viitoarelor misiuni PESA este implementarea planului Ahtisari pentru Kosovo, ceea ce reprezintă cea mai mare mobilizare civilă și militară a resurselor PESA. Reușita depinde de capacitatea de planificare a UE.

Răspunzând unor întrebări adresate de domnul Theodoros Pangalos, membru al delegației Greciei la APUEO și președinte al Grupului socialist, privind obiectivele UE / NATO în Afganistan și respectiv de domnul Michael Hancock, membru al delegației Regatului Unit la APUEO și președinte al Grupului liberal, privind controlul parlamentar al PESA, demnitarul german a menționat că Afganistanul este un model de cooperare dintre cele două entități: NATO cu responsabilități militare, iar UE cu responsabilități civile, fără de care nu se poate realiza stabilizarea țării. Posibilitatea efectivă de succes este reală, cu condiția unei prezențe mai importante a NATO și a unor acțiuni de suport mai semnificative, în plan civil. Actualul model de funcționare al APUEO este considerat impropriu, de majoritatea statelor participante.

Programele militare și misiunile au fost descrise pe larg de către generalii Bentegeat, Dora, Spagnol, Damay și colonelul Davies, aceștia confirmând viziunea politicianilor privind necesitatea acțiunilor civile pentru reușita misiunilor.

Unii participanți au exprimat îndoieli cu privire la gradul de succes al acțiunilor din cadrul PESA. S-a opinat că Afganistanul nu este un succes cert și că s-ar putea ca, la final, să se declare "meci nul" între talibani și forțele NATO.

Referindu-se la misiunea Kosovo, având în vedere și o intervenție anterioară a Lordului Russel Johnston, fost raportor al Consiliului Europei în problema Kosovo, care a exprimat ideea că atunci când a omorât 10.000 de albanezi, Serbia a pierut dreptul moral de a guverna provincia, doamna deputat Anca Petrescu, vice-președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților și membru al delegației Parlamentului României la APUEO a subliniat că nu trebuie încurajată separarea Kosovo de Serbia. Cele două comunități trebuie ajutate să trăiască împreună. Paradoxul Kosovo în care o minoritate dintr-un stat poate provoca secesiunea este un precedent periculos. Ce s-ar întâmpla dacă Alsacia și Lorena ar cere independența?

În același subiect, domnul deputat Ștefan Glăvan, președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților a subliniat că UE trebuie să aibă un rol consistent în Kosovo. Procesele de democratizare din Serbia sunt tot mai evidente, dar tratativele Belgrad-Pristina trenează. Soluția finală trebuie să fie în avantajul ambelor părți, avându-se în vedere atât rezoluțiile ONU cât și tradițiile comunităților implicate. România va contribui la identificarea și implementarea celor mai bune metode de soluționare a crizei, în cadrul PESA și în conformitate cu acordurile internaționale existente.

II. Descrierea cadrului organizatoric și instituțional PESA

Doamna Claude-France Arnould a salutat crearea și operaționalizarea unor structuri ca Agenția de apărare, Centrul de operații din statul major, Colegiul european de securitate și apărare, dar a indicat și lacune, cum ar fi absența perspectivei politice: "UE nu știe ce operații militare de anvergură vor urma", insuficiența resurselor bugetare, viteză de reacție neconsolidată datorită restanțelor în asigurarea "calității" trupelor și a cooperării regionale a unor "state riverane", pentru lansarea operațiilor specifice.

Legitimitatea acțiunilor poate fi asigurată prin colaborarea parlamentelor naționale din statele membre cu Parlamentul European și cu APUEO. Pentru aceasta parlamentele naționale trebuie să primească informații detaliate privind operațiunile militare, ceea ce presupune creșterea capacității de planificare și comunicare la nivelul UE.

Domnul Otfried Nassauer a exprimat opinia că PESA are încă probleme cu legitimarea democratică. În același timp vizibilitatea sa suferă din cauza unor probleme de comunicare. Confirmând viziunea domnului Masseret, domnul Nassauer a arătat că PESA ar trebui să grupeze acei actori politici dispuși la cooperări care să conducă la un progres rapid.

Militarii au prezentat în detaliu capacitățile și structurile din cadrul PESA, inclusiv cele de planificare și informații, dezvoltările operaționale, implementarea conceptului grupurilor de luptă.

Generalul Bentgeat a arătat că dezvoltarea PESA poate fi susținută prin cooperări la nivel național și internațional numai dacă aceste cooperări sunt de substanță.

În legătură cu nivelul de cooperare dintre sectoarele civil și militar, un delegat britanic a observat că "politicienii nu dau deocamdată un mandat clar militarilor", ceea ce face ca misiunea acestora din urmă să fie cu atât mai dificilă, aceasta repercutându-se și asupra eficienței PESA în ansamblu.

Domnul Dick Zandee a prezentat activitatea Agenției europene de apărare, în doemniile capacități, armamente, cercetare și tehnologii, industria și piața de apărare.

Vorbitorul a salutat adoptarea de către Consiliul UE a codului de achiziții (obligatoriu din punct de vedere politic) un instrument util în realizarea principiului "value for money" (cheltuire eficientă), dar a atras atenția că există o discrepanță între necesar și disponibil

în ce privește fondurile PESA. SUA cheltuiesc pentru tehnologii și echipamente militare 32% din PIB-ul american, în vreme ce suma cheltuielilor din statele membre UE se situează la 18% din PIB-ul european.

Problema discrepanței dintre disponibilitățile financiare în materie de apărare dintre SUA și UE a fost reluată și în legătură cu cheltuielile din industria spațială; SUA dispun de un buget de 20 miliarde USD.

O componentă de bază a complexului european de apărare o reprezintă piața europeană de apărare. Reprezentanții sectorului industrial sau al unor organisme de analiză a acestui domeniu au descris caracteristicile pieței militare (Tucci: piața civilă este mai exigentă, iar cea militară este mai lentă, cu o mai mare inerție; Ocken: nu există o singură piață europeană de armament, ci este fragmentată de vreme ce unele state membre caută să-și asigure interesul național în mod unilateral; Retat: strategia industriașilor prevede dezvoltarea unei politici coerente a producției de apărare).

General Cardinali, directorul OCCAR a transmis un mesaj optimist în privința posibilității de cooperare a OCCAR cu PESA, datorită "viziunii pe termen lung", dar a atenționat că trebuie eliminate suprapunerile de activități, ceea ce se poate realiza prin plasarea OCCAR în aval.

III. Relațiile UE cu alți actori internaționali în materie de apărare

Claude-France Arnould: ONU este "partener privilegiat" al UE (Sudan, Congo)
Relația UE-NATO este grevată de o anumită "nervozitate" datorită situației statelor membre UE care nu sunt membre NATO și nu pot participa la reuniunile comune pentru că nu au acces la informațiile clasificate NATO, dar trebuie abordată pozitiv, pornind de la succesul unor operațiuni comune (ex: Kosovo).

Zoltan Nagy: SUA au recunoscut PESA ca pe un proces important și util pentru securitatea mondială, dar este adevărat că, în pofida prevederilor Tratatului constituțional, cooperarea dintre cei doi actori politici este relativ "îngustă". Aranjamentul "Berlin plus" distribuie anumite competențe între NATO și UE și dă UE acces la capacitățile de informații și coordonare ale NATO (idee reluată și de generalul Spagnol). Secretarul general NATO a subliniat însă într-un recent discurs, că acest concept defensiv al anilor '90 nu mai este util în prezent. Bosnia, unde NATO a predat ștabela UE, este un exemplu că cele două organizații pot coopera în condiții bune. În Afganistan, NATO intervine militar dar nu dorește să se implice în administrare civilă și contează pe partenerul european și pe ONU, pentru gestionarea acestui palier.

UE și NATO nu sunt "gemeni", pentru că NATO nu "integrează" ci doar coordonează; ar putea fi însă o "căsătorie fericită" pentru că împărtășesc valori, viziuni și obiective comune, dar mai rămâne "să aibă copii".

NATO consideră de maximă importanță creșterea nivelului de cooperare cu UE ("mai multe sinergii") dar uneori așteptările depășesc mijloacele.

Proiectele prea ambițioase pot speria scepticii. NATO și UE își "dispută" aceleași resurse aparținând statelor membre. De aceea este preferabil să se construiască prin creșterea capacității operaționale în acțiuni comune, coordonând obiectivele politice ale UE cu cele militare ale NATO.

Otfried Nassauer: deși instituțiile europene sunt tributare "lentoarei" în unele acțiuni, PESA este un succes dovedit. Printre atuurile PESA față de NATO: aceasta poate integra elemente ale PESC și poate gestiona tipuri de crize (de exemplu război civil) pe care NATO nu le poate gestiona. Insuccesele PESA ar fi: diferența dintre așteptări și capacități, de vreme ce UE, care este un stat în devenire, nu se comportă ca atare. Simetric, PESA ar trebui să se dezvolte la fel ca politica de apărare a unui stat. În fapt, trebuie integrate 20 de politici de apărare, ceea ce poate fi un handicap dar și un atu. Un alt dezavantaj constă în faptul că îi lipsește baza juridică, în condițiile în care Tratatul constituțional nu a fost ratificat. Astfel, Agenția de apărare funcționează fără o bază legală consolidată. Un al treilea insucces constă în faptul că, în acțiuni marcate ca succese, există destule aspecte care mai degrabă reprezintă nereușite. De exemplu, succesul PESA din Bosnia nu a convins populația de etnie sârbă să renunțe de separarea teritorială de Bosnia. Pentru a asigura succesul economic al statului asistat, PESA trebuie să înregistreze atât un succes militar cât și un succes civil.

Deciziile NATO sunt determinate într-o mare măsură de opțiunile SUA. PESA solicită autonomia UE, în ce privește adoptarea deciziilor, iar SUA solicită o contribuție mai importantă a UE în cadrul NATO. Aceasta nu ar însemna o renunțare la PESA, care este un instrument compatibil cu NATO.

Dr. John C. Hulsman a prezentat percepția mediilor politice, academice, media, în ce privește PESA: aceste medii au tendința de a ignora subiectele mărunte, iar PESA este cotate ca un subiect mărunț.

SUA sunt preocupate mai mult de NATO și de dezvoltarea securității și apărării europene, în acest cadru, dar nu sunt mulțumite de funcționarea NATO.

Nici ONU nu are o imagine pozitivă în SUA.

În condițiile date, la care se adaugă faptul că SUA știu că nu au resurse militare suficiente pentru a se angaja în toate zonele în care ar fi necesar, există pericolul izolaționismului SUA ("de la prea multă implicare, la prea puțină").

Soluția pentru a câștiga aliați și pentru a se evita riscul izolaționismului, ar fi să se pună accentul pe politici și nu pe ideologie. Nu se vor putea soluționa conflictele mondiale fără coordonarea acțiunilor statelor membre ale UE cu NATO (prin PESA). În concluzie, SUA și UE nu au decât soluția cooperării.

Relativ la cooperarea dintre UE și parlamentele naționale, domnul Michael Hancock, membru al delegației Regatului Unit la APUEO, a arătat că Javier Solana, înaltul reprezentant al UE pentru PESC "evită întâlnirile cu parlamentele naționale".

Lordul Russel Johnston a subliniat "realitatea fundamentală" că UE este compusă din multe state mici care au interese de securitate particulare, ceea ce împiedică emergența unui interes de securitate comun, european și implicit rezolvarea problemelor de securitate la nivelul Uniunii.

Alți vorbitori au făcut apel la abordări mai orientate spre politici și coerență, la implicarea europenilor în soluționarea crizei din Irak, cu contribuții civile (în special în domeniul educației) pentru a ajuta "prieteni americani" în acțiunea de consolidare a societății și democrației în Irak, la organizarea anuală a unei dezbateri pe tema PESA în fiecare parlament național din statele membre UE, care să contribuie la eliminarea lipsei de cooperare și neîncredere în relațiile dintre statele membre, la combaterea fragmentării pieței militare europene.

Reinhard Silberberg a arătat că nu se desfășoară o cursă pentru putere între PESA și NATO. Există reguli clare care evită disputele. Un parteneriat strategic UE-NATO este condiția *sine qua non* a viitorului securității europene. PESA dă mai multă autonomie Europei, dar numai dacă se realizează interoperabilitatea cu NATO.

Generalul Dora a reluat ideea că securitatea Europei nu poate fi realizată de o singură națiune sau numai de sectorul militar.

Generalul Spagnol a evidențiat că însăși dificultatea de cooperare dintre NATO și UE demonstrează limitele actualului sistem și necesitatea de a-l schimba. Cadrul de cooperare "Berlin plus" este depășit, iar un nou sistem impune adâncirea cooperării. În acest sens, vorbitorul a propus crearea unor "echipe de acțiune pentru crize" (action crisis teams) formate din reprezentanți NATO și UE, pentru că ar fi absurd să se ajungă la situația ca NATO și UE să acționeze simultan dar separat pentru rezolvarea aceluiași crize.

În dezbaterile privind piața europeană de apărare domnul Ocken a militat pentru reciprocitate în relația cu SUA. SUA sunt sursă de inovare tehnologică și de aceea ar fi o greșeală ca Europa să închidă porțile industriei militare americane.

Doamna Josette Durrieu a arătat că independența Europei depinde de independența industriilor sale.

IV. Controlul parlamentar al PESA

Pentru a lansa dezbaterile în cea de-a 4-a sesiune, președintele APUEO a menționat că Parlamentul European nu are o vocație pentru probleme de apărare. De asemenea, nimeni nu concepe ca parlamentele naționale să cedeze Parlamentului European prerogativele de control / monitorizare a PESA.

În cuvântul său, domnul Robert Walter, membru al delegației Regatului Unit la APUEO și președinte al Grupului federat creștin democrat al Adunării, a amintit că în martie 2007 nu se aniversează doar Tratatul de la Roma ci și Tratatul de la Dunkerque din 1947, o

alianță militară între Franța și Marea Britanie, care poate trece drept primul pas al cooperării europene. Enunțând soluțiile juridice pentru viitorul PESA, vorbitorul a precizat că Tratatul UEO de la Paris poate să fie păstrat, amendat corespunzător și aplicat, sau Tratatul UEO să devină protocol al Tratatului constituțional al UE. Indiferent de soluția aleasă, parlamentele naționale trebuie să-și întărească rolul în definirea și funcționarea PESA.

Domnul Pangalos a reluat ideea că eforturile paralele trebuie să fie înlăturate. PESK/PESA trebuie să devină suficient de credibile pentru ca utilitatea forțelor armate europene să fie recunoscută de către partenerii americani. Necesitatea unei evoluții este necesară chiar acum.

Lordul Russel Johnston a arătat că varianta ca APUEO să dispară și ca Parlamentul European să-i preia atribuțiile în cadrul PESA a fost deja abandonată, iar varianta ca Parlamentul European să acționeze în comun cu APUEO există, dar personal nu o acceptă.

Domnul Wagner a opinat că întărirea controlului parlamentar asupra PESA se poate realiza prin cooperarea Parlamentul European (supranațional) cu APUEO (transnațional). Parlamentul European este limitat în controlul PESA, pentru că deși Tratatul constituțional conține prevederi speciale privind PESA, dar fără să acorde acestei politici aceleași drepturi ca în cazul altor politici. Trebuie evitată re-naționalizarea politicii de apărare.

Domnul Haenel a remarcat că PESA evoluează chiar dacă construcția europeană este blocată. Trebuie găsită însă formula optimă de funcționare.

Controlul PESA nu înseamnă cenzură sau control operațional ci transparență. Pentru a fi eficace acest control trebuie să se realizeze la nivel european. În cadrul actual Parlamentul European nu are suficientă legitimitate pentru a exercita controlul și de aceea ar trebui să păstreze distanța. În realitate parlamentele naționale păstrează distanța, deși ele au prerogative în sensul aprobării bugetelor și acțiunilor militare. La nivelul instituțiilor europene, Comisia aduce contribuții utile dar Consiliul este cel care adoptă decizii (în cadru interguvernamental).

În plan juridic, Tratatul UEO poate fi denunțat oricând, începând din 2004. De altfel soluția nu se află în paginile Tratatului. Protocolul asupra parlamentelor naționale este singurul instrument care poate fi utilizat, de exemplu prin organizarea în cadrul COSAC a unor conferințe pe teme PESA. Deși aceste conferințe nu reprezintă un control parlamentar efectiv, ideea de a integra COSAC în controlul PESA este interesantă pentru că crează un cadru potrivit pentru dialogul interparlamentar (între parlamentele naționale și între acestea și Parlamentul European), în contextul principiului egalității între statele membre ale UE și al bazei juridice în dreptul comunitar primar al UE, al COSAC. În acest fel s-ar evita crearea unor noi organisme. Momentul optim pentru această re-organizare este acum.

Doamna Josette Durrieu, membru al delegației Parlamentului francez la APUEO a afirmat inseparabilitatea dintre viitorul PESA și cel al APUEO. Din păcate există încă lipsă de încredere, de coerență și de voință politică în cadrul Adunării.

Domnul Joao Mota Amaral, membru al delegației Parlamentului portughez la APUEO, și-a exprimat acordul cu opiniile domnului Haenel și a subliniat că propunerile privind subiectul în dezbatere trebuie să aibă în vedere viitorul UE dar și extinderea UE, pe care vorbitorul o consideră necesară. Trebuie să existe o adunare interparlamentară în cadrul instituțiilor UE. Statele membre au capacitatea de a modifica Tratatul și această adunare interparlamentară trebuie inclusă în Tratat. Problema este pe agenda COSAC. Președinția portugheză a Consiliului UE, care va începe în a doua jumătate a anului în curs, va urmări materializarea acestei idei.

Doamna Doris Barnett, membru al delegației Bundestag-ului la APUEO, a respins în intervenția sa, perspectiva unei APUEO lipsită de importanță, precum și metoda de a găsi consensul prin cel mai mic numitor comun.

Doamna Anca Petrescu s-a raliat la ideea instituirii unui control parlamentar al PESA, la intersecția acțiunii parlamentelor naționale, Parlamentului European și al APUEO, care trebuie să se găsească în echilibru. Pentru a se evita ca parlamentele naționale să fie puse în fața faptului împlinit, problemele de pe agenda PESA trebuie discutate în prealabil în parlamentul național.

Domnul Masseret, a precizat că nu există o rețetă miracol, astfel încât demersurile de identificare a celor mai potrivite căi trebuie să continue. Mai sunt încă necesare eforturi pentru a sensibiliza factorii de decizie asupra principiului însuși al controlului democratic. Acest concept trebuie integrat mai întâi la nivel de principiu, iar apoi la nivel de modalități de implementare.

X

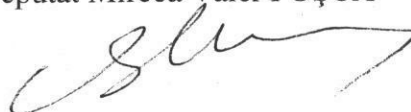
X X

Conferința a adoptat *"Mesajul membrilor Adunării Parlamentare a Uniunii Europene Occidentale adresat șefilor de stat și de guvern din Uniunea Europeană privind orientările viitoare ale cooperării europene de securitate și apărare"* (mesaj anexat). Mesajul va fi prezentat cu ocazia reuniunii Consiliului European de la 25 martie 2007, dedicat celei de-a 50-a aniversări a Tratatului de la Roma.

Deputat Roberta ANASTASE

Deputat Mircea Valer PUȘCĂ

Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale
Assemblée interparlementaire européenne de sécurité et de défense

MESSAGE DES MEMBRES DE L'ASSEMBLEE PARLEMENTAIRE
AUX CHEFS D'ETAT ET DE GOUVERNEMENT DE L'UNION
SUR LES ORIENTATIONS FUTURES
DE LA COOPERATION EUROPEENNE
DE SECURITE ET DE DEFENSE

à prendre en compte pour la réunion que tiendra le Conseil européen le
25 mars 2007 à l'occasion du 50e anniversaire du Traité de Rome

Berlin, 7 février 2007

Six pays européens ont signé, voilà cinquante ans, le Traité de Rome. Nous saluons les avancées réalisées par ces Etats et ceux qui les ont rejoints dans les années qui ont suivi, en vue de créer une Europe partageant :

- des valeurs communes ;
- une croissance économique et une prospérité communes ;
- une responsabilité commune en matière de sécurité et de défense.

Cinquante ans plus tard, l'Union européenne existe, et vingt-sept pays européens sont venus appuyer ces efforts initiaux.

Aujourd'hui, la sécurité de nos sociétés et la survie de nos valeurs démocratiques mêmes sont menacées par la montée de nouveaux périls – le terrorisme, la prolifération des armes de destruction massive, les migrations en masse et le crime organisé – qui affectent non seulement la sécurité de notre continent mais aussi la viabilité de nos principes démocratiques.

Nous avons besoin de définir des réponses communes pour parer à ces nouvelles menaces communes dans le domaine de la sécurité et de la défense. Cette réponse doit être étroitement concertée avec nos alliés de l'OTAN.

Nous demandons instamment aux Chefs d'Etat et de gouvernement européens d'œuvrer au développement d'une politique européenne de sécurité et de défense fondée sur :

- a) **Les ambitions partagées** telles que décrites dans la stratégie européenne de sécurité élaborée en 2003 ; elles impliquent la mise en œuvre des engagements déjà souscrits en matière de sécurité et de défense.
 - b) **Une crédibilité capacitaire et technologique** : pour doter la politique européenne de sécurité et de défense (PESD) de la capacité réellement efficace inscrite dans la Déclaration d'Helsinki, il est impératif :
 - d'encourager tous les Etats membres à investir dans les capacités militaires nécessaires ;
 - de doter l'Union de capacités de décisions rapides dans le domaine de la gestion des crises grâce à la collecte de renseignements, et en mettant en place une capacité très réactive de planification et de conduite des opérations ;
 - de fournir les moyens d'élaborer des politiques européennes de recherche et de technologie, et des programmes d'armement communs permettant d'assurer la coordination et la compatibilité des acquisitions nationales d'équipements de défense.
- Ces avancées doivent s'organiser en concertation avec l'OTAN de manière à renforcer tout à la fois la PESD et l'Alliance atlantique.
- c) **Une légitimité démocratique** : ces politiques doivent faire l'objet d'un contrôle démocratique accru de la PESD par les parlementaires nationaux. A cet égard, l'Assemblée de l'UEO joue un rôle déterminant. Nous avons besoin de renforcer ce processus. Ce forum interparlementaire déjà existant, qui n'est pas une deuxième chambre européenne, devra être renforcé en tant que relais démocratique essentiel vers les citoyens et l'opinion publique. Nous demandons avec force au Conseil européen de traiter cette question en urgence.